

Fogyatékossgal élők megítélése és sportja a sportszakembert képzésben résztvevők válasza alapján

Vass Livia

Szabó Zoltán Tamás

Pécsi Tudományegyetem TTK

Sporttudományi- és Testnevelési Intézet

Szakirodalmi áttekintés

2

- Az előítélet-kutatások bírálatához. A „rasszista” nyugdíjasoktól a kirekesztő iskolákig (Erőss és Gárdos, 2007)
- Attitűdök - előítéletek - diszkrimináció (Csepeli, 1997)
- Nemzeti elfogadás (Csepeli, Örkény és Székelyi, 2002)
- „A pedagógusok előítéletességét mutató számok valóban riasztónak tűnnek: „Adataink azt mutatják, hogy a megkérdezett pedagógusokra átlagosan a közepesen [sic] előítéletesség jellemző, de közel egyharmaduk erősen előítéletes.” (Bordács, 2001)
- Társadalmi távolság (Németh és Tigyiné (2011), Németh, Tigyiné és Vass (2014), Németh és Vass (2016))
- Önkéntesség (Beke és Vass (2015))

Témaválasztás indoklása

3

Köznevelési statisztikai gyorstájékoztató és a Statisztikai Tükör (KSH) oktatási adatok 2016/2017:

- Az általános iskolai nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanulók száma a 2016/2017. tanévben: 741,5 ezer fő.
- Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma 54,7 ezer fő.
 - Ebből integráltan oktatott 38,2 ezer fő (69,9%).
- 2015/2016-os tanév 2016/2017-es tanév **+2,1% (1100 fő)**
- Középfokú tanulmányait integráltan folytató diák 6040 fő.
- 2600 fő súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló fejlesztő nevelés-oktatásban teljesíti tankötelezettségét.
- A fogyatékossgal élők körében végzett hasonló kutatás eredményei (Dóczi, Gál és Sáringerné, 2012)
- Egyetemi jelenlét?

Kutatási kérdések

4

- A jövő sportszakemberei (edzők, testnevelők, rekreátorok) fogyatékossgal élők sportjához és a velük való szakmai munkához való hozzáállása.
- A sportszakember képzés során találkoznak-e olyan ismeretekkel, amely felkészíti őket a fogyatékossgal élőkkel való szakmai munkára.
- Mutatnak-e arra való hajlandóságot, felfedezhető-e egy attitűd vizsgálat során a szakmai munkába való bekapcsolódásra.

Vizsgálati anyag és módszer

5

- Vizsgálatunkban használt kérdőív (Osváth, 2009) alapján, illetve saját kérdésekkel kiegészítve a PTE támogatószolgálatával egyeztetve lett összeállítva.
- A kérdőív nyílt (14 db) és zárt (12 db) kérdésekből illetve 25 db állításból (Likert skála) épül fel.
- A vizsgálat időpontja: 2017. december Helyszín: PTE TTK STI
 - Papír alapú tesztkitöltést alkalmaztunk, melyeket az oktatási órák során vettünk fel.
- A tesztek kiértékelésére deskriptív statisztikai próbákat alkalmaztunk.
- A vizsgálat anyaga a PTE TTK Sportszakos hallgatói (n=250 fő).
 - A vizsgálatban 100%-ban nappali tagozatos hallgatók vettek részt.

Vizsgált szempontok

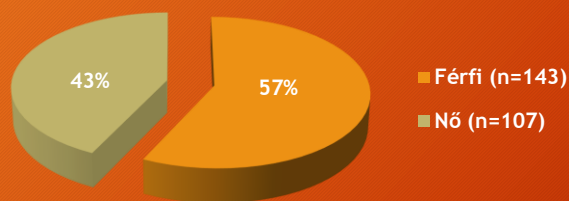
6

- A vizsgált szempontok szerint lett összeállítva a kérdőív melyek alapján a kitöltők véleményére voltunk kíváncsiak a fogyatékossgal élők sportjával kapcsolatban az alábbi területeken.
 - Infrastruktúra
 - Társadalmi távolság
 - Attitűd
 - Fogalmi szintér

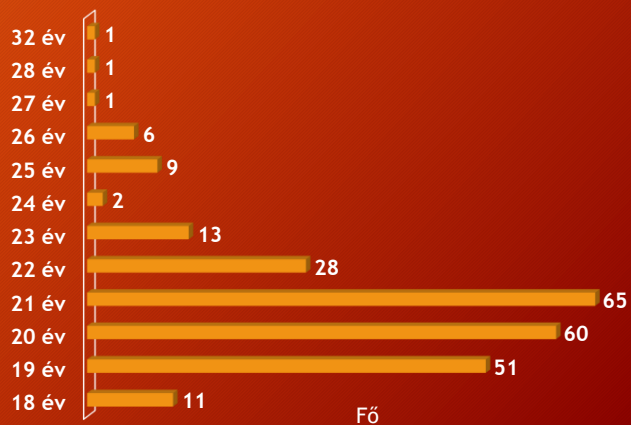
Vizsgálat eredménye I.

7

1. ábra. Nemenkénti megoszlás (n=250 fő)

2. ábra. Életkor szerinti megoszlás (n=250 fő)
Átlag életkor: 20.8 év

Vizsgálat eredménye II.

8

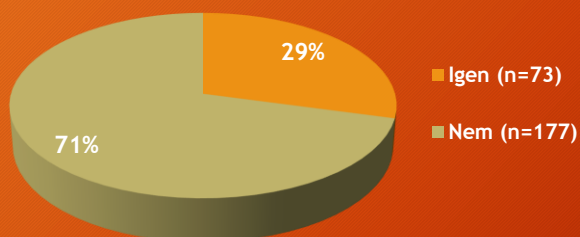
3. ábra. Képzés és évfolyam szerinti megoszlás (n=250 fő)

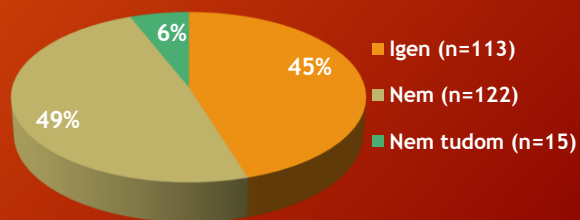
Vizsgálat eredménye III.

9

4. ábra. Van-e/Volt-e fogyatékossgal élők sportjával kapcsolatos órád? (n=250 fő)

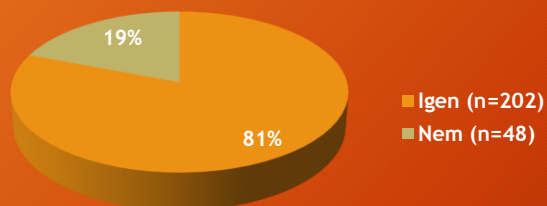
5. ábra. Van-e fogyatékossgal élő ismerőse, rokona? (n=250 fő)

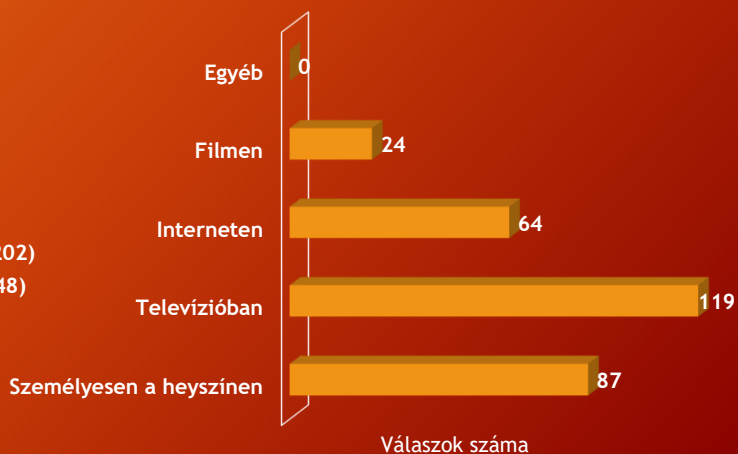
Vizsgálat eredménye IV.

10

6. ábra. Látott-e már fogyatékossgal élőknek megrendezett sporteseményt? (n=250 fő)

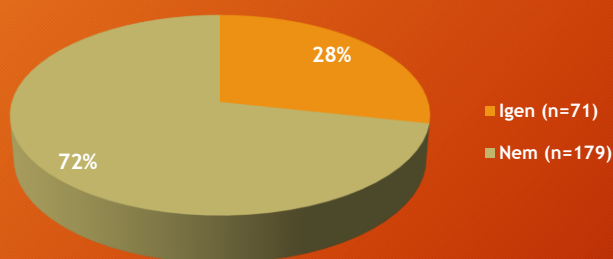
7. ábra. Ha igen, akkor hol? (n=294)

Vizsgálat eredménye V.

11

8. ábra. Részt vett-e fogyatékossgal élőknek rendezett eseményen tevőlegesen? (n=250 fő)

9. ábra. Ha igen milyen szerepkörben? (n=91)

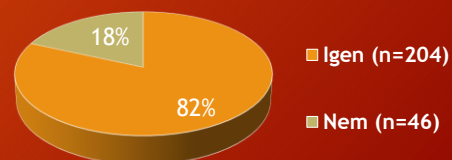
Ismer-e fogyatékossgal élők által űzhető sportágat? Ha igen melyeket?

12

10. ábra. Hallgatók által megnevezett sportágak (n=420)

11. ábra. Ismer-e fogyatékossgal élők által űzhető sportágat? (n=250 fő)

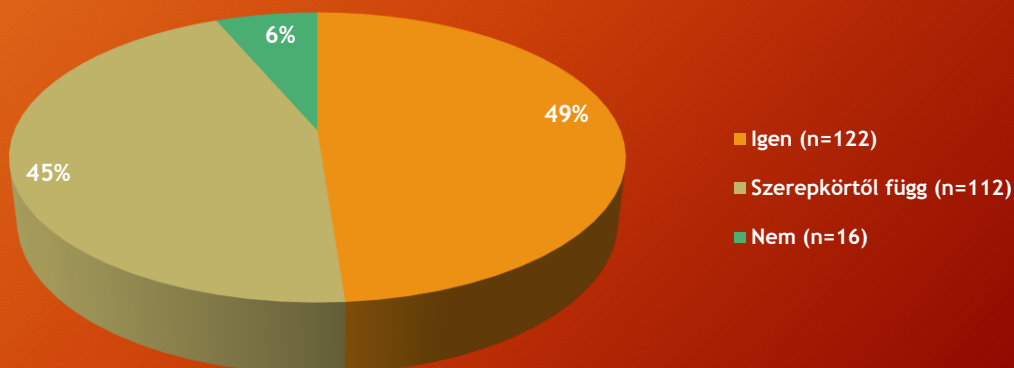

- További megemlített sportágak: asztalitenisz, erőemelés, tenisz, judo, lovaglás, tánc, sakk, darts, rugby, íjászat, kézilabda

Lehetőség esetén, részt venne-e fogyatékossgal élők sportolásának szakmai munkájában?

13

12. ábra. Részt venne-e a szakmai munkában? (n=250 fő)

Lehetőség esetén, részt venne-e fogyatékossgal élők sportolásának szakmai munkájában?

14

13. ábra. Ha igen, milyen okból? (n=378)

Lehetőség esetén, részt venne-e fogyatékossgal élők sportolásának szakmai munkájában?

15

14. ábra. Ha nem, miért? (n=102)

Ön szerint mi váltja ki a sportolási motivációt, illetve milyen előnyökkel jár a sportolás a fogyatékossgal élők számára?

16

Állítások:	Jellemző	Nem jellemző	Közömbös
Fitness fejlesztése	197 válasz	13 válasz	40 válasz
Anyagi előnyök *	22 válasz	175 válasz	53 válasz
Kapcsolatteremtés lehetősége	135 válasz	37 válasz	78 válasz
Szórakozás, kikapcsolódás	202 válasz	7 válasz	41 válasz
Nem, hiszem hogy előnyökkel járna *	6 válasz	229 válasz	15 válasz
Állami, társadalmi elismerés	94 válasz	71 válasz	85 válasz
Külföldi utazás lehetősége	55 válasz	117 válasz	78 válasz

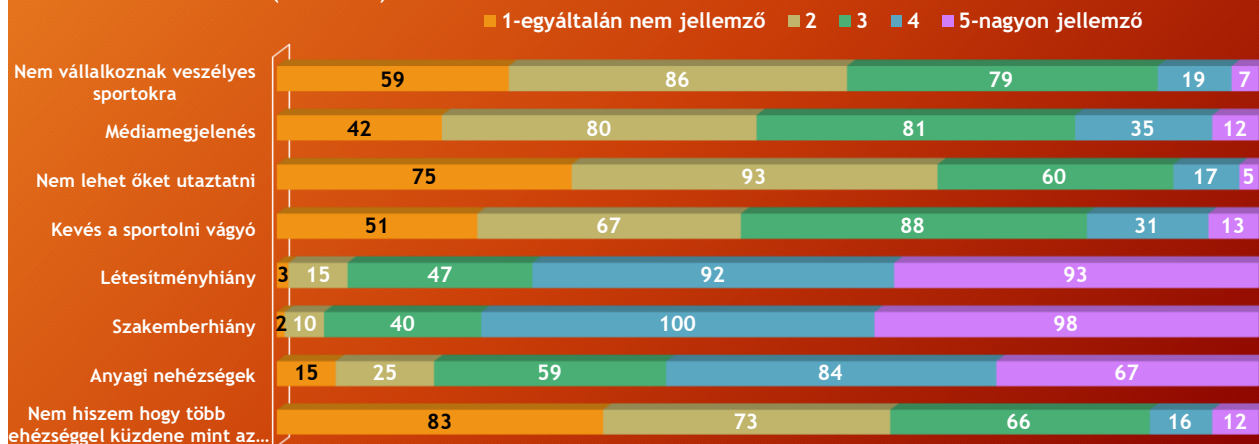
1. táblázat (forrás: saját szerkesztés) (N=250)

* Negatív kódolás

Mit gondol milyen nehézségekkel küzd a fogyatékossgal élők sportja Magyarországon?

17

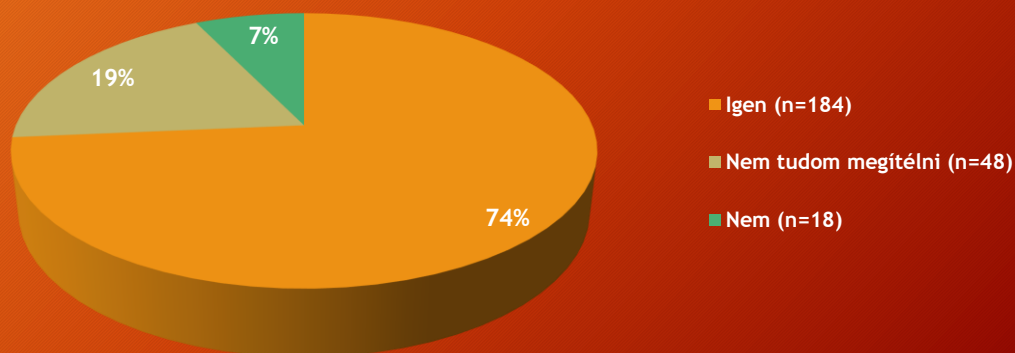
15. ábra. Likert skála (n=250 fő)

Vizsgálat eredménye

18

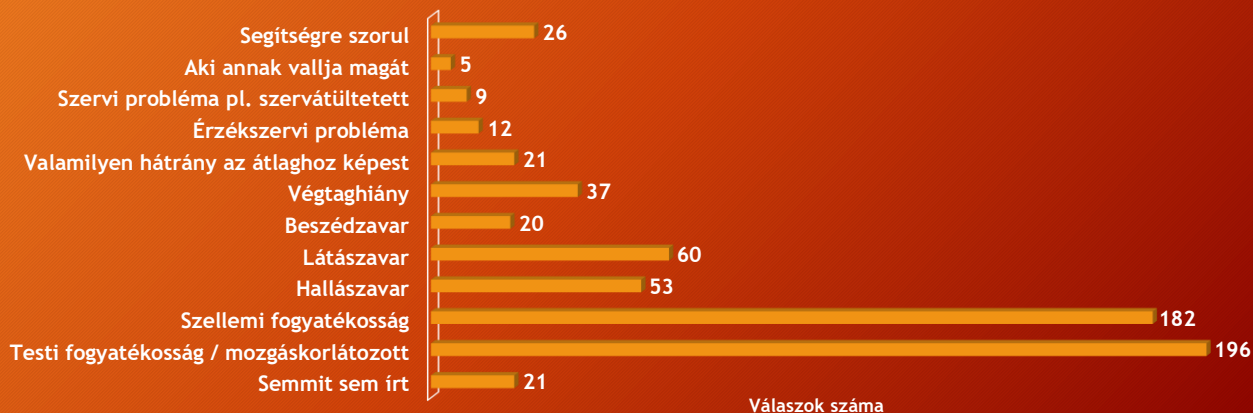
16. ábra. Mit gondol szükség van-e speciális sportlétesítményre a fogyatékossgal élők sportjához? (n=250 fő)

Vizsgálat eredménye

19

17. ábra. Sorolja fel, hogy Ön kiket tekint fogyatékossgal élőknek! (n=642)

További megemlített fogalmak: beteg, autista, figyelemzavar, emésztési betegség, figyelemzavar, disz

Összegzés és konklúzió

20

- Fogalmi hiányosságok, nem tud differenciálni
- Előzetes ismeretek hiánya, pozitív attitűd tapasztalható
- Összességében a leginkább megoldandó problémák:
 - Szakemberhiány
 - Média megjelenés hiánya
 - Anyagi források hiánya
- Elemszám bővítés, országos, longitudinális (kutatócsoport kialakítása)
- Együttműködés a sportszakos képzőhelyek között
- Zárt kérdések a jövőben
- Interneten nem megoldható
- Kutatási kérdések bővítése, leíró statisztika-összefüggés elemzések

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

21

